

РЕШЕНИЕ

№ 3466

гр. София, 01.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 05.06.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Петя Стоилова

Атанас Николов

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **875** по описа за **2020** година докладвано от съдия Атанас Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационна жалба, подадена от С. А. Д., чрез пълномощника му адв. И. С., срещу Решение № 2953 от 02.05.2019 г., постановено по адм. д. № 10386/2018 г. от Административен съд София – град, I – во отделение, 20 състав.

Жалбата е мотивирана с отменителни основания по смисъла на чл. 209, т. 3 АПК.

Искането до съда е за отмяната на съдебния акт и решаване на спора по същество.

Претендира присъждане на направените по делото разноски.

В съдебно заседание касаторът, не се явява.

Ответникът, чрез юрк. Н., оспорва касационната жалба и поддържа представения по делото писмен отговори. Посочва, че не са доказани вредите и причинно-следствената връзка между тях и претендираното незаконосъобразно действие/бездействие.

Процесуалният представител на СГП счита, че обжалваното съдебно решение е правилно и законосъобразно.

При анализа на събраните в хода на съдебното производство гласни и писмени доказателства, 20 състав на АССГ обосновава е приел, че предявеният от г – н Д. иск за заплащане на обезщетение за причинените му неимуществени вреди за претърпени от него неимуществени вреди от нарушения на чл. 3 от ЗИНЗС, е неоснователен и го е отхвърлил. За да обоснове този извод, първоинстанционният съд е изяснил

релевантните за исковата претенция факти, обсъдил е доказателствата, становищата на страните и приложимата правна уредба, като е приел, че исковата претенция за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди, е неоснователна.

Настоящата инстанция, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото, намери за установено следното:

Касационната жалба е депозирана в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежна страна и е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

Производството пред АССГ е образувано по предявления от С. А. Д. иск с правно основание чл. 284, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) за заплащане на обезщетение в размер на 5 000 лв. за неимуществени вреди причинени от незаконосъобразно бездействие на служители на ответника, изразяващо се в неосигуряване на нормални битови и хигиенни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" в Централния софийски затвор, а именно - недостатъчна жилищна площ, лоши битови и хигиенни условия в помещенията, неосигуряване на достатъчно средства за лична хигиена, необезпаразитяване на килиите от насекоми, гризачи, дървеници и други вредители, считано от датата на подаване на исковата молба (04.10.2018 г.) до окончателното изплащане на задължението, както и обезщетение за забава върху главницата от 5000 лева за периода 18.07.2018 г. - 03.10.2018 г., в размер на 108,33 лева

Съдът е приел иска за неоснователен и недоказан и го е отхвърлил. За да постанови този резултат, съдът е посочил, че по делото не са установени незаконосъобразни действия или бездействия на затворническата администрация в исковия период, от които да произтичат твърдените за причинени неимуществени вреди.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Настоящият състав на АССГ счита, че не е налице твърдяната от касационния жалбоподател неправилност на обжалваното решение, основана на нарушение на приложимия материален закон и необоснованост. Въз основа на събраните по делото доказателства в обжалваното решение е правилен извода на първоинстанционния съд за неоснователност на предявения иск, при неустановяване на сочените в исковата молба обстоятелства, от които ищеца извежда причинени неимуществени вреди.

Съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл. 3, който в своята ал. 1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност. Според чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС в случаите по ал. 1

настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Законът забранява осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко и унижително отношение и задължава държавата да им осигури от една страна, условия за изтърпяване на наложено им наказание, съобразени с уважението към човешкото достойнство, от друга - начинът и методът на изпълнение на наказанието да не ги подлага на страдание или трудности от степен над неизбежното ниво на страдание, присъщо на задържането, и от трета - като се има предвид практическите нужди на задържането, тяхното здравословно и физическо състояние да е изтърпявал наказание в неблагоприятни условия, рефлектиращи по посочения в исковата молба начин върху душевното му състояние.

Видно от представената по делото лично досие и справка (становище) на ищецът е постъпил в Затвора С. на 18.07.2018 г. в приемно отделение. Преминал преразпределение на 31.07.2018 г. и е настанен на територията на 05-та група, 9-то спално помещение. Спалните помещения на територията на 05-та група са еднотипни, като изграждане и оборудване и са с приблизителна площ около 13.20 кв.м. Посочено е, че капацитетът на помещението е за трима лишени от свобода, но при необходимост за кратки периоди може да бъде настанен и 4 –ти лишен от свобода. Помещението е оборудвано с легла тип “вишка“, метална маса и стол, метални шкафчета за съхранение на хранителни продукти и разрешени вещи от лишените от свобода и отоплителен елемент от инсталацията за парно отопление. Помещението разполага с отваряеми прозорци с размери 2x(0.86 X 0.86 см.), осигуряващи пряка слънчева светлина и санитарен възел с постоянно течаща топла и студена вода. Във връзка с изложеното, настоящият състав на АССГ счита, че в случая спално помещение № 9, в което е бил настанен ищецът е отговаряло на утвърдените от ЕСПЧ изисквания, като от приетите доказателства се установява, че същият е имал индивидуално място за спане. В помещението, което е било с площ от около 13.20 кв.м. е имало 4 настанени лица, което отрежда по около 3,3 кв.м. жилищна площ за всеки лишен от свобода.

По –нататък в справката е удостоверено, че П. не е съжителствал в помещението с лишените от свобода С. Д. С. и С. Д. С.. Установява се още, че съгласно сключен между ответника и [фирма] договор всеки втори месец между 20-то и 30-то число се извършва дезинфекция, дезинсекция и дератизация на територията на целия затвор и общежитията към него. Такава е извършвана на 23.03.2018г., 28.05.2018 г. и на 26.07.2018 г. и на 01.10.2018г. На 21.11.2018 г. е извършено пръскане на всички спални помещения и общи части на територията на пета група. На всяко лишено от свобода лице се полага 1 брой дюшек и 1 брой възглавница, като по време на престоя му в затвора се осигурява възможност за изпаряване или подмяна на дюшека с нов. Ежемесечно се раздават сапуни, веро, прах и обезмаслители за лична хигиена, такива са налични и в затворническата лавка. По желание на лицето е възможно дезинфекциране на дрехите и спалните принадлежности в изпарител. Осигурява се и достъп до пералнята на затвора по график. Във всяка група има назначени хигиенисти, като служители от НОС следят дали са изпълнили възложените им задачи. От представената справка за извършените ремонти и ремонтни дейности в затвора в [населено място] за периода 01.01.2016 г. – 31.12.2018 г. (л. 50-60) първоинстанционния съд е установил, че през 2017 г. са били извършени ремонтни дейности, в спалните помещения на 5 –та група, в които е бил ищецът :

- преустройство на спалните помещения и смяна на стара дограма с ПВЦ дограма на

2, 5 и 12 група;

- ремонт на ВиК инсталации от абонатна станция през банята до 2, 12 и 5 група.

Представени са и протоколи за химична дезинсекция срещу хлебарки и дървеници, извършена на, 26.07.2018 г., 01.10.2018 г. (л. 39-40).

За изясняване на фактите по делото, първоинстанционният съд е провел разпит на свидетел, който не е бил настанен в същото спално помещение, но го посещавал често, за да играят карти. Според свидетелските показания придвижването на лишените от свобода между отделните килии било свободно, разхождали се без ограничение ,включително и навън, ищеца му казал, че има много дървеници, че условията са недобри, нечовешки. В килията на ищеца имало две легла (вишки), железни на два етажа, два шкафа , свидетеля изрази мнение, че вътре в помещението са били настанени четирима души, нямало баня и душ, но имало тоалетна и мивка. Затворниците се къпели в обща баня, която имала два душа, душовете се използвали от 86 човека, банята се намирала на етажа, близо до килията ,където бил настанен ищеца, банята можела да се ползва по всяко време от лишените от свобода, обаче било пренаселено и се изчаквали, не винаги имало топла вода в банята ,а понякога въобще нямало вода –нито топла, нито студена, твърди че по неизвестни за свидетеля причини от затвора затворили банята през август 2018г.и я отворили през 2019 г. Лишените от свобода слизали в изпарителя след затваряне на банята, ищеца имал оплаквания ,не можел да спи, защото го хапят дървеници и го лазят хлебарки, хлебарките били кафяви, ищеца му показал обриви по ръцете и врата ,петната били червени. Свидетелят е посочил, че от затвора пръскали във всички килии против хлебарки и дървеници, но изразява мнение, че лекарствата не действали на насекомите и вместо да умират те излизали все повече, през деня, но най вече по вечерно време, според него те били в креватите, по вишките, в дюшеците, в завивките, по ъглите, заявява че от затвора не са стерилизирали леглата и не са давали възможност да се сменят одеялата, ищецът изглеждал, така че все едно не е спал 3-4 дни, без сили, бил отпаднал.Свидетелят изразява мнение, че помещението, в което бил настанен ищеца е максимум за две лица, килията била 2-3 метра, всички килии били еднакви, уточнява че тоалетната била отделно от спалното помещение, имало преградна стена. Правилно първоинстанционният съд не е кредитирал свидетелските показания, тъй като свидетелят не е бил настанен в едно помещение с ищеца.

Съдът не споделя твърдението в жалбата за липсата на достатъчен приток на слънчева светлина и възможност за проветряване на в местата за лишаване от свобода. От доказателствата по делото се установи, че в килията има прозорци, които са с приблизителни размери от по 1 кв. м., които се отварят свободно по- преценка на лишените от свобода.

От представено психологическо становище С., се установи, че престоят в затвора не му се е отразило негативно, още повече, че не е бил осъждан за първи път и условията в на задържане в затвора са му били добре познати. Освен това по време на престоя си не е имал оплаквания относно площта на помещението, в което е бил настанен и не е искал да бъде преместен в друго такова.

Хигиената в помещението е задължение и изцяло зависи от поведението на ищеца. Самият той посочва, че са разполагали с един сапун месечно на човек и пералня машина веднъж седмично. Освен това в закона не е предвидено задължение за осигуряване на средства за лична хигиена на лишените от свобода в определено количество и при желание могат да си осигурят и повече за собствена сметка.

С оглед на гореизложеното касационната инстанция намира, че обжалваното решение е правилно и не са налице сочените в касационната жалба основания за отмяната му, поради което следва да бъде оставено в сила.

Водим от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо АПК АССГ, XXI състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2953 от 02.05.2019 г., постановено по адм. д. № 10386/2018 г. от АССГ, I – во отделение, 20 състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.